

LOUNLI PLENET

Igor Koruga

Tanja Šljivar

Maja Pelević

Dimitrije Kokanov

Olga Dimitrijević

Igor Koruga

MY CORONA

Beograd, jun 2020.

I

Kažu da strah osećamo kada je budućnost neizvesna.

Dolazi pretnja koja će da ostane.

Nešto je loše.

Ali to ne možemo da vidimo.

Osećamo gubitak sigurnosti.

Osećamo fizički bol.

Um radi brzo.

Ukazuje nam slike.

Odvodi nas u budućnost da vidimo najgore scenarije.

Sve više smo zabrinuti i uplašeni jer ne znamo koji će se delovi sveta nepovratno izgubiti ili preoblikovati u nešto drugo, novo.

Izolacija i usamljenost utiču na sklop mozga i povećavaju nam ranjivost na bolesti, trigerujući visok krvni pritisak, ubrzane otkucaje srca, stres, upale, i prestanak lučenja oksitocina - hormona dodira i zagrljaja.

Mozak razvija ograničenu propustljivost u rešavanju problema i regulisanju emocija kada nije u prisustvu drugih ljudi.

Ja više ne verujem svom mozgu.

A vi svom?

Ja sam Igor Koruga.

Ja sam telo.

Moje telo je stecište diskursa koji ga definišu da bude "ja".

Moje telo je igralište za sićušne molekularne materije, mikrotokove, nekontrolisane kreatore novih agensa istorije.

Moje telo je defektno, ima urođenu imunodeficijenciju.

Moje telo ne proizvodi anti-tela za odbranu od virusa i bakterija.

Moje telo stvara imunološku odbranu samo kada primi anti-tela drugih tela.

Moje telo se brani anti-telima koja koštaju nekoliko hiljada eura.

Moje telo je ekonomski odliv za ovu državu.

Moje telo je dokaz da imunitet nije samo biološka, već i društvena kategorija.

Moje telo je odraz društveno-političkih kriterijuma koji proizvode suverenitet ili isključenost, zaštitu ili stigmatizaciju, život ili smrt.

Moje telo je preživelo koronu.
Moje telo nije imunizovano na koronu.
Moje telo je *demunizovano*¹ zbog korone.
M-M-M-Moje korone².

II

Trinaesti je dan da si hospitalizovan na Infektivnoj klinici u Zagrebu i pozitivan na Covid-19. Tako si objavio javno na Fejsbuku i u drugim medijima. Pozvao si nas da se uozbiljimo, organizujemo, solidarišemo i pratimo uputstva stručnih službi kako bismo smanjili virulentnosti virusa i osvestili da naše neodgovorno ponašanje može ubiti osobe slabog imuniteta.

*(Knew you would be here tonight. So I put my best dress on. Boy I was so right)*³

Trinaest je dana od kako si mapirao sve svoje kretanje u tri zemlje i obavestio stotinak ljudi da si zaražen koronom. U medijima izjavljuješ kako nikog od obaveštenih nisi zarazio. Mene nisi ništa obavestio. Da te nije bilo strah?

(Our eyes connected. Now nothin's how it used to be. No second guesses.)

Dvadeset dana pre tvoje objave sedeo si pored mene u Beogradu i pričao mi o položaju umetnika na tržištu Zapadne Evrope, politici i LGBTQ pravima na Balkanu, u istoj nedelji kada si dva puta osetio simptome suvog kašlja, malaksalosti, umora, bola u mišićima, povišene temperature i blage groznice. To mi tada ništa nisi pominjao. Mislio si da je alergija. Ili te je bilo strah?

(Trackin' on this feelin'. Pull focus close up you and me. Nobody's leavin'.)

¹U tekstu *Living with a virus*, autor Paul B. Preciado se poziva na teroijsku analizu Roberta Esposito o vezi između političkog pojma *zajednice (community)* i biomedicinskog i epidemiološkog pojma *imuniteta (immunity)*. Povezujući ih kroz zajednički koren latinske reči *munus (obaveza)* i analizu starorimskog prava, Esposito definiše termine: *zajednice* kao grupe ljudi povezane zajedničkim pravima i obavezama; *imuniteta* – kao mogućnost privilegovane pozicije koja oslobađa, izuzima nekog od zajedničkih prava i obaveza zajednice; *de-muniteta* – kao pozicije koja ugrožava zajednicu, na osnovu koje je neko lišen prava zajednice. Ova struktura inspirisala me je da kroz svoj tekst istražim kako se nejednake pozicije *imunizovanih* i *demunizovanih* građana tokom pandemijske krize višeslojno manifestuju, čak i kada ih nismo ni svesni. Za više videti u: Paul B. Preciado, *Learning from the virus*, ARTFORUM magazine, print May/June 2020; www.artforum.com

²Zapevati u ritmu pesme *My Sharona*, Berton Averre, Doug Fieger (grupa The Knack) sa albuma *Get the Knack* od Capitol, 1979.

³Tekst pesme *Slow* od autora Kylie Minogue, Dan Carey, Emiliana Torrini, Sunnyroads sa albuma *Body Language* od Parlophone, 2003. U nastavku teksta se nakon svakog pasusa dodaje po jedan stih pesme, jer ipak je sve ovo krenulo od lakog flerta dva muškarca sa nejednakim društveno-imunološkim pozicijama.

Trideset minuta nakon tvoje objave na Fejsbuku, pisao sam ti da pitam kako si. Odgovorio si mi, hladno – da si dobro, da imaš neki svoj ritam. Rekao sam ti da sam imunodeficijentan, da sam se razboleo (tri dana nakon što smo se videli), i da u bolnicama neće da me testiraju na Covid-19 pošto nemam sve simptome. Mislio sam da ćeš razumeti moj strah o tome što ne znam da li imam virus. Činilo mi se da mi imamo dobru konekciju. Ali ti si samo odgovorio: Aucha! I brzo nestao.

(Got me affected. Spun me one eighty degrees. So electric.)

Sada je trinaest nedelja od kako smo se ti i ja videli. Od tada smo se obojica lečili od Covida-19 - ti ukupno dve, ja dvanaest nedelja (od čega devet nedelja u bolnici). Pri prijemu u bolnicu nisi imao kašalj ni temperaturu, samo blage naznake upale pluća. Imaš jako telo. Nisi primao nikakvu terapiju. Pušten si u kućnu izolaciju. Meni su pri prijemu u bolnicu skenerom pluća utvrđene obostrano izražene mrljaste zone u gornjim delovima, u stapanju sa zonama “mlečnog stakla” plućnog parenhima. Kako lekari to zovu, slika “kaldrme”. Otežano disanje. Malaksalost. Temperatura: 39-40 stepeni. Smešten u izolacionu jedinicu bez dozvole izlaska, dodira, razgovora. Pod konstantnim dezinfikovanjem tela.

(Slow down and dance with me, yeah. Slow. Skip the beat and move with my body, yeah. Slow.)

Opisuješ za medije svojih sedamnaest dana u bolnici: buđenje u šest sati zbog prvog merenja telesne temperature. Lenjo se razbuđuješ i obavljaš osnovne higijenske potrebe. Zatim sledi doručak i prvo lagano rastezanje na prostirci za vežbanje koje uključuje vežbe za vrat, ramena, ruke, leđa, zatim *do in yoga* vežbe za otvaranje prsnog koša i elementarne cirkulacije. Sledi *mindfulness* meditacija, te čitaš stvari povezane s poslovnim aktivnostima. Ručak je u podne. U bolničku prehranu si dodatno implementirao makrobiotičku ishranu, povećavajući unos žitarica, kalcijuma, povrća, proteina i fermentisanih proizvoda poput tofua, algi, semenki, misa. Hidrirao si se vodom i hlorofilom, inhalirao eteričnim uljem japanske nane i timijana kako bi dodatno pročistio disajne puteve i time eliminisao patogene tela iz disajnog organa. Nakon ručka radiš dinamičnije kardio vežbe za aktiviranje nogu, zglobova i bubrega. Zatim ponovno polu-radna rutina, komuniciraš na socijalnim mrežama s prijateljima i porodicom, pa sledi večera. Završetak dana je za dublje poniranje u sebe i odmor koji uključuje vežbe disanja i vizualizacije.

(Don't wanna rush it. Let the rhythm pull you in. It's here so touch it! (Oh)).

U Infektivnoj klinici u Beogradu, buđenje pacijenata je u pet. Usled teške obostrane upale pluća mere mi pritisak, temperaturu, protok kiseonika u plućima. Sledi prvi ubod iglom u telo - fraksiparin protiv tromboze. Zatim drugi ubod, vađenje krvi radi krvne slike i biohemije. Zbog istrošenih vena, ubadanja iglama često bude i do 4-5

puta po uzimanju krvi. U šest sati kreće infuzija antibiotikom kroz braunilu već ubodenu prethodnog dana u veni druge ruke. Uključuju mi kiseonik preko maske za disanje. Osnovne higijenske potrebe mogu da vršim u izolacionom staklenom boks u "gusku", a kada imam dovoljno kiseonika u plućima i fizičke snage, onda i u toaletu, koji deli istovremeno nas devet pacijenata na odeljenju. Često se dešava da se velike nužde obave i u lavabou istog toaleta. Sledi doručak, dijetalan – tri parčeta prepečenog tosta, tačno tri komada kekisa, kriška sira i jedna kuvana jabuka. Nakon vizite lekara kreće novi tok neophodnih infuzija antibiotskih, antigljivičnih, antiviralnih, antikoagulantnih, albuminskih, imunoglobulinskih, gastroprotektivnih, kortikosteroidnih, kovid-rekonvalescentskih, kiseoničnih, vitaminskih i rehidracionih terapija. Ručak je tačno u podne. Zato najkasnije do tada moram da ostavim urin i urinokulturu na analizu i proveru. Zbog intenzivne upale pluća mora da mi se proverava i protok kiseonika i gasova u krvotoku – ubadanjem igle u arteriju zglobova šake ili prepone. Od fizičkih aktivnosti, dozvoljen mi je samo kontinuiran sedeći položaj (i u toku noći) ili ležanje na stomaku (ukoliko ne otežava disanje). Nesanicu imam u proseku 36-48h. Mentalne vežbe za jačanje koncentracije uspostavljam kroz stalno posmatranje protoka terapija u infuzionom sistemu dinamikom - kap po kap. Struje na Infektivnoj ima u određenim delovima dana, zbog rekonstrukcije zgrade. Pristup internetu je ograničen. Usled nedostatka kabine za tuširanje na odeljenju, održavanje telesne higijene vršim pomoću gaze i alkohola. Pogled ka prozoru, ukoliko ga ima u boks, prija. Večera je u 5.

(You know what I'm sayin'. And I haven't said a thin'. Keep the record playin'.)

Objašnjavaš u intervjuima kako je pandemija prilika za pokretanje novog mentaliteta i kulture, za prevladavanje krize, i postojećih obrazaca. Poručuješ da svako ko je u izolaciji treba da radi na sebi – jer pasivno ležati u sobi, pogotovo u izolaciji jeste stanje psihofizičkog stresa što je toksično stanje organizma.

(Slow down and dance with me, yeah. Slow.)

Isto sam pomislio u šestoj nedelji lečenja, dok su mi na živo iz kosti u kuku uzimali uzorak koštane srži za biopsiju, zabijanjem igle od 20cm u kost tako naglo, da su mi usput oštetili meko tkivo i nerv. Baš tog dana mog najjačeg urlanja od bola u životu istupao sam iz svojih obrazaca. Posebno u trenutku kada je doktorima postalo jasno da intervencija ne može da se nastavi bez totalne anestezije, i da je neophodan transfer u Urgentni centar. Cela istorija istočnjačkih praksi - meditacije, joge, ajurvede, Tai či čuana, Či gonga, Reikija, Suđoka - ali i svakog mogućeg zapadnjačkog self-help priručnika Lujze Hej, Ane Bučević, Nikole Vujičića, Novaka Đokovića – dobra je ne samo u suočavanju sa fizičkim bolom, već i sa sistemskim organizacionim kolapsima zdravstva. U ovom slučaju ono se manifestovalo dvosatnim kašnjenjem ambulantnih kola, zbog čega sam morao da sa svojom

ranjenom nogom pešačim 20 minuta do Urgentnog centra kako bi mi na vreme ponovo uzeli uzorak ubadanjem iste dužine igle na isto mesto u kosti. U drugim situacijama manifestovalo se stalnim prolongiranjem analiza, otkazivanjem pregleda, kvarovima aparata za pregled, čekanjima rezultata, neefikasnim konsultacijama stručnjaka – infektologa, imunologa, pulmologa itd.

(Skip the beat and move with my body, yeah. Slow.)

U svom medijskom promovisanju saveta kako uspešno preležati koronu, izjavljuješ da smo bez sloboda misli, govora i delovanja, nauke i kvalitetnog zdravstvenog sistema jednaki plenu predatora u savanama... Za tebe je ova borba sa virusom pokazatelj koliko treba ulagati u stručnjake da bismo se i u budućnosti lečili, i da tvoja mala zemlja može da bude primer ostalima. Pozivaš se javno na Evropsku uniju, na građenje solidarne i socijalne države, na rodnu ravnopravnost, na nenasilje, na podršku starijima, da se ne paniči, kao i na odgovornost prema planeti Zemlji redukcijom đubreta.

(Oh! Read my Body language! Oh! Take it down, down!)

Vidiš, rekao bih da iako naizgled deluje da smo svi jednaki kada delimo isti virus, u realnosti mi kao pojedinci u društvu raspolažemo nejednakim društvenim i telesnim moćima i sposobnostima. Opstajemo u društvenoj hijerarhiji sa *imunizovanima* na vrhu ⁴ i *demunizovanima* ⁵ na dnu: imunokompromitovanima, penzionerima, dijabetičarima, osobama sa psihičkim teškoćama, medicinskim radnicima, Romima, migrantima... koji se iz društvene i državne imunološke zaštite ili isključuju ili prepuštaju da se sami i izloženi bore za sopstvene živote posebno u situacijama (pandemijske) krize. Strah i anksioznost postaju norma: Kako da perem ruke, ako nema vode? Kako da ostanem kod kuće, ako nemam kuću? Kako da se izborim za adekvatno lečenje tokom pandemije, ako sam lišen zdravstvene zaštite? Kako da ozdravim, ako za mene nema mesta u bolnici? Kako da se testiram na virus, ako nema testova za sve? Kako da platim medicinske troškove ako mi socijalna zaštita nije pristupačna? U pozadini svega leži jedan prefinjen i kompleksan sistem državnog i neoliberalnog strukturalnog nasilja nad slabima koji propagira prevazilaženje epidemije ostavljajući je neregulisanom da bi “zakoni prirode” učinili svoje; koji usporava solidarnost u toku krize i slama svaku mogućnost otpora,

⁴ Na primer, nakon nedavno održanih parlamentarnih izbora u Srbiji juna 2020.godine, na spisku obolelih našao se niz ličnosti iz vrha vlasti, kao i državni sekretari, sportisti, muzičari, ličnosti iz sveta kulture... Za razliku od običnih građana koji na rezultate testova čekaju i po dve nedelje, svi su odmah bili zdravstveno zbrinuti.

⁵ Paul B. Preciado, *Learning from the virus*, ARTFORUM magazine, print May/June 2020; www.artforum.com

prepuštanjem građana samima sebi i sopstvenim procenama pandemije i konstantnim trošenjem ljudskih kapaciteta.

Nakon tri meseca od izbijanja pandemije, zdravstveni sistem u Srbiji još uvek nije uveo protokole koji prepoznaju zdravstvene potrebe pacijenata sa retkim (imunokompromitovanim) oboljenjima, niti adekvatna rešenja modela lečenja – što nije slučaj sa onkološkim ili hematološkim pacijentima. Moja upala pluća i dalje traje, rezistentnost bakterijskih infekcija u njima je uporna. Nailazim na strah stručnjaka (imunologa, pulmologa) da me prime u bolnice i leče – iako sam jedini primarno imunodeficijentan pacijent u Srbiji koji je imao Covid-19. Skrivanjem iza konfuznih nacionalnih epidemioloških protokola, prebacivanjem odgovornosti, upućuju me ponovo u Covid-19 bolnice, iako više nisam infektivan, a znaju da su takva mesta za mene kontaminirana okruženja. Nakon tri meseca od izbijanja pandemije u Srbiji sam video nekoliko zaokreta u odnosu države prema situaciji – od negiranja opasnosti i krize, preko autoritarne kontrole građana, do popuštanja mera bezbednosti zarad političkih ciljeva. Video sam parlamentarne izbore na kojima milioni ljudi pipaju iste olovke, i masovne stranačke mitinge i proslave. Video sam vlast koja skriva prave brojeve zaraženih i umrlih u podacima državnog informacionog centra. Video sam višebrojna protivrečenja članova kriznog štaba jednih drugima i samima sebi. Video sam izjave političara da je narod kriv za pandemiju i da ga treba goniti motkom kako bi poštovao pravila. Video sam kolaps zdravstva, paniku i totalnu *demunizaciju* građana, ali i njihovu samoorganizovanu solidarnost u prikupljanju pomoći, resursa, opreme, ljudi i lekova da bi zajednički preživeli pandemiju⁶. Zato *reci mi kako Vaša zajednica gradi svoj politički suverenitet, a ja ću ti reći kakve će forme imati Vaše kuge. Ne postoje politike koje nisu politike tela*⁷.

Trinaesta je nedelja od kako smo se ti i ja videli. Pišeš mi na FB pošto sam objavio post o svojoj borbi sa Covidom-19. Kažeš: *Tu sam za šta treba!*

Želiš da mi pošalješ aromaterapeutski preparat. Ostavljam ti seen.

Zoveš me na telefon. Nisam se javio.

(Come on and dance with me, yeah. Slow.

Skip the beat and move with my body, yeah. Slow)

⁶ U ovom trenutku u zapadnoj Srbiji je proglašena vanredna situacija u više gradova usled velikog broja smrtnosti Covidom-19 i zaraženosti građana i medicinskih radnika, kolapsa kapaciteta bolnica i domova zdravlja, nedovoljno stručnog medicinskog kadra, lekova i opreme za lečenje kojima bi se takva situacija sanirala. Uprkos brojnim pozivima i apelima struke i građana da im vlast pomogne, državni funkcioneri se odazivaju samo na pozive poznatih ličnosti, sportista, političara iz ove regije praznim obećanjima da će sve biti pod kontrolom. Vidi: <https://www.facebook.com/photo?fbid=2941329332611890&set=a.1708342392577263>

⁷ Paul B. Preciado, *Learning from the virus*, ARTFORUM magazine, print May/June 2020; www.artforum.com

III

Kažu da ranjivost može imati dve svrhe.
Kada označava zajedničko,
međuzavisno stanje
našeg društvenog života,
naših intimnih kontakata
i predanosti jednih drugima
da bismo se razvijali u jedinstvena bića.

Ali i kada identifikuje
veću verovatnoću umiranja onih "ranjivih"
tokom različitih pretnji usled
sveprožimajuće društvene nejednakosti
među nama.

Kažu da se strah javlja
ili kao toksičnost ili kao svrsishodnost.
Dok smo strahujući čekali pretnju spolja
kao rat, zemljotres ili predatora,
dobili smo pretnju iznutra,
u našim telima,
šireći je od usta do usta.

Ako se širiš od usta do usta, virusno brzo osvajaš svet⁸.

To saznanje nas može ponovo osnažiti:

da osvestimo toksičnost straha u našim telima.

Da preokrećemo ugao gledanja na svakodnevna dešavanja u našim životima.

Da prestanemo da izvodimo *mere ispravne brižljivosti: brige o* ili *brige za*.

Već da zajednički razvijamo i primenjujemo prakse *brige sa*:

u prisustvu i suživotu sa svakakvim drugim bićima, stvorenjima,

unutar svih nivoa nejednakosti života,

problematičnih situacija i odnosa,

mreža okruženja, mašte i podrške

u protoku vremena⁹.

⁸ Bruno Latour, *This is a global catastrophe that has come from within*, 06/06/2020;
www.theguardian.com

⁹ Bojana Kunst, *Beyond the time of the right care: A letter to the performance artist*; Schauspielhaus
Journal, 21/04/2020; www.neu.schauspielhaus.ch

Literatura (u tekstu se u obliku citata, parafraza ili daljih referenci koriste delovi sledećih tekstova):

Bojana Kunst, *Beyond the time of the right care: A letter to the performance artist*; Preuzeto s Schauspielhaus Journal: <https://neu.schauspielhaus.ch/en/journal/18226/lockdown-theatre-2-beyond-the-time-of-the-right-care-a-letter-to-the-performance-artist>, posljednji pristup: 01.07.2020.

Judith Butler, *Mourning Is a Political Act Amid the Pandemic and Its Disparities*; Preuzeto s TruthOut: <https://truthout.org/articles/judith-butler-mourning-is-a-political-act-amid-the-pandemic-and-its-disparities/>, posljednji pristup: 15.06.2020.

Paul B. Preciado, *Learning from the virus*; Preuzeto s ARTFORUM magazine: <https://www.artforum.com/print/202005/paul-b-preciado-82823>, posljednji pristup: 01.07.2020.

Bruno Latour, *This is a global catastrophe that has come from within*; Preuzeto s Guardian.com: <https://www.theguardian.com/world/2020/jun/06/bruno-latour-coronavirus-gaia-hypothesis-climate-crisis>, posljednji pristup: 29.06.2020.

Dario Hajrić, *Krizni štab i krizni štap*; Preuzeto s Deutsche Welle: <https://www.dw.com/sr/krizni-%C5%A1tab-i-krizni-%C5%A1tap/a-53969173>, posljednji pristup: 28.06.2020.

Danilo Ćurčić, *Oprali smo ruke?*; Preuzeto s Peščanik: <https://pescanik.net/oprali-smo-ruke/>, posljednji pristup: 15.06.2020.

Barbara Čalušić: *Antonio je jedan od izliječenih: Virus ne pita za godine*, preuzeto s Novi list: <https://www.novolist.hr/vijesti/hrvatska/antonio-je-jedan-od-izlijecenih-virus-ne-pita-za-godine-od-nas-6-na-odjelu-cetvero-smo-bili-mladi-od-35/>, posljednji pristup: 15.06.2020.

Latica Martinis Filković: *Antonio je zaražen koronom i nalazi se na Infektivnoj u Zagrebu* Telegram; preuzeto s Telegram: <https://super1.telegram.hr/emocije/antonio-je-zarazen-koronom-i-nalazi-se-u-infektivnoj-u-zagrebu-cule-smo-se-s-njim-evo-kako-se-drzi/>, posljednji pristup: 29.06.2020.

Luka Benčić: *Ispovijest mladića koji je prebolio koronu*; preuzeto s Jutarnji list: <https://www.jutarnji.hr/life/zivotne-price/ispovijest-mladica-koji-je-prebolio-koronu-brinem-li-se-koce-li-se-bolest-vratiti-vise-sam-zabrinut-onime-sto-rade-nase-vlasti-10236355>, posljednji pristup: 15.06.2020.

Kylie Minogue, Dan Carey, Emiliana Torrini, Sunnyroads, *Slow*, sa albuma: *Body Language* od Parlophone, 2003.

Tanja Šljivar

NI ŠTAPIĆI CELERA NI ZAMRZNUTE BOROVNICE NISU UČINILI DA MOŽEMO BEZBEDNI ZDRAVI ZAKLONJENI I SITI DA OSTANEMO OVDE

Čišćenje kolona/ ishrana po kvantnoj medicini bez laktoze glutena/ keto paleo hrono/ jedi lokalnu hranu nikako soju niti kazein/ emulgatori su u svemu/ a šta ako si alergičan na senf jagode i kivi/ makrobiotika podrazumeva dosta celih žitarica koje tvoja creva ne vare/ avokado definitivno nije uzgojen u našoj regiji a proždiremo ga kao da nema sutra (a nema)/ uz poremećaje varenja razvili smo i poremećaje ishrane - često povraćamo da to niko ne vidi i ne čuje ili danima ne jedemo ništa osim smrznutog jogurta sa smrznutim isitnjenim voćem u njemu treba jesti samo neobrađeno voće i povrće raw vegan iz nutribulleta ili običnog blendera sa više oštrica/ kada se probudiš na tašte vruću vodu i limun to piju Japanci a možeš i alge to Japanci jedu/ gde si ti videla da kod nas rastu alge/ kako misliš da je kazein u vezi sa poremećajem štitnjače/ ako hoćeš da umreš poješćeš taj sir/ a ti zapravo voliš da preskočiš doručak jer žuriš na posao u City/ puno žitarica puno semenki i puno dobrih masti/ kupi lososa ili nemoj jer je prepun žive (važno je razlikovati živu i metilživu, kada živa uđe u vodene resurse poput reka koje su staništa divljeg lososa, bakterija inicira hemijsku reakciju koja živu pretvara u njen toksični oblik - metilživu. Bez obzira na omega-3 masne kiseline kojih je losos prepun, a naročito ako je gajen, potencijalni rizici jedenja kontaminiranog lososa možda i imaju prevagu nad potencijalnim benefitima. osim kad si penzionerka ili ciganin i kradeš u marketu - tad se losos nudi kao luksuzna roba zgodna da se jami, jer je rezan i vakumiran u najtanjim pakovanjima koja najlakše staju ispod majice ili dukserice)/ skuvaj pasulj nećeš ga svariti/ kuvaj pasiraj **pirjaj** peci na laganoj vatri u pećnici nemoj nikako da pohuješ/ ulje koje utrošiš prilikom pripreme presijavaće ti se sutra direktno na licu/ baba je lupala šnicle teleće velikim drvenim kuhinjskim(nadajmo se) čekićem ti si mislila da je baba herojka da je baba možda tele i ulovila/ videla si kokoške kako tek preklane trče po dvorištima bez glava dok je hrana još postojala i bila zdrava u raju izgubljenom raju izgubljenog djetinjstva na nekim selima kojima

više ni ne pamtiš imena/ otiđi na pijacu makar jednom sedmično nađi organski uzgojenu hranu i organsku travu od lokalnog dilera a ako i kupiš nešto od ciganke sa kvrgavim rukama koja je to povrće i zemlju u kojoj je posađeno špricala pesticidima i drugim đubrivom i otrovima da bi više poraslo i da bi i ona neku korist od celog procesa uzgoja imala, onda će tvoja kupovina i konzumacija pomoći njoj i njenima da sastave kraj sa krajem, a tebi će odmoći jer će ti usrati sve metaboličke procese načisto/ zaledi ono što ne pojedeš nikako ne baci/ umesi ovaj low carb high fat hleb imam super recept bez kvasca može može i bez brašna ma može i bez vode/ ako nemaš CRVENO MESO nemoj ni u ludilu osim ako možeš da nađeš mangulicu svinju ili bušu kravu ili najbolje da ih i sam gajiš preseli se na selo tamo je budućnost/ bolje ti je jesti sarmu svako jutro nego hljeb od cijelog zrna/ ne nastaje holesterol od mesa nego od margarina/ maslinovo ulje može ali samo devičansko ako ga pržiš onda je kancerogeno i nemoj na teflonskim tavama/ hoćeš da ti se ćelije neprestano umnožavaju kao poludeli tinejdžeri ili hoćeš da dobiješ još koju sivu ćeliju kao bonus extra dodatak jedući bananu hranu za mozak/ dobra je banana ali bolja je naša bundeva naša tikva koju samo nadam se nisi baš sa đavolom crnim sadio/ da li ikad pomišljaš odakle dolazi tvoja hrana/ mleko je silovanje/ ja ne jedem svoje prijatelje - go vegan/ nothing tastes as good as skinny feels - iscedi sok/ jesi gladna pile babino što si se usukala sad će baba pitu da smota/ **BRAŠNO ŠEĆER ULJE** **SUNCOKRETOVO** - tri smrti tri uzročnika dijabetesa kancera moždanog i srčanog udara/ a kad je tek krenulo i kad je na policama naših dućana još uvek svega bilo, ali kada se u vazduhu koji smo od smoga mogli da vidimo i pipamo ipak već osećalo da ništa više neće biti kao pre upali smo u paranoju i u špajzima i podrumima samo smo baš ta tri naša neprijatelja baš te tri naše smrti gomilali kao ludi zombiji, onda su nam zalihe upropastili moljci/ industrijski šećer je tvoj neprijatelj → jedi celo zrno → gluten je tvoj neprijatelj → jedi mnogo mahunarki → mahunarke uništavaju creva i izazivaju nadimanje i gasove → jedi dosta mesa → od mesa ti je porastao holesterol → pređi na voće i povrće → ti sveže voće ne možeš to znamo još od početka ovog niza što zbog šećera - fruktoze što zbog alergija na koži → ostaje ti povrće i zeleniš od toga još nikom ništa nije bilo loše/ šta ti fali uzmi smoothie

napravi čorbu obari tu blitvu smuti taj špinat i jedi jedi jedi jedi jedi jedi jedi
zelenoooo

Nema hrane nema više hrane ne proizvodi se/ stali su pogoni usevi ne uspevaju/
suša je pa su kiša i oluja pa grom pa zemljotres/ nikom više ne pada na pamet da
obrađuje zemlju/ ko je imao traktor seo je na njega i pošao ka nekoj od granica da
sačuva živu glavu i ode tamo gde još uvek postoje improvizovane bolnice i
improvizovane apoteke/ samo jedemo vitamine, stojimo u redovima ispred
improvizovanih polupanih poluraspalih štandova na mestima gde su nekad bile
apoteke, onaj ko ima pare može još malo još nekoliko sati i da preživi, preživljavamo
na infuzijama koje jedni drugima zabijamo u vene kao znak solidarnosti kad
sretnemo jedni druge što je retko/ kopamo po kontejnerima jedemo plastiku i na
kraju krajeva jedemo i jedni druge

Godinama smo jeli genetski modifikovana sranja ozračena HAARPOM i
psihotronskim oružjem 5G tehnologijom/ biljke iz Černobilja koje su brže i više
gorele jer su radioaktivne tako nešto nikad nismo videli ni pretpostavili da je
moguće/ ipak smo jeli, jeli smo biljke iz naših kućnih saksija čak i kaktuse/ govorili
su jedi lišće, kako su mogli partizani, onda više nije bilo ni lišća gore je bilo biti
gladan nego biti otrovan u jednom periodu tako smo mislili

Ništa više nismo mogli da svarimo, creva su nam krvarila i pucala, neki od nas nosili
su svoja creva na izvolt'e poneki su imali i lavore u kojima su ih pridržavali/ crevne
bakterije su opstajale nekako one su nas održavale (one su se razmnožavale po
principu binarne fisije koja je proces u kom se DNK replicira, ćelije se odvoje, i obe
ćerke ćelije preuzumu kompletan genom koja je princip koji se razlikuje od seksa,
bakterijskog seksa, dakle koji bakterije takođe upražnjavaju ne libeći ga se ili stideći
ga se, ali se seksualnim putem ne razmnožavaju, da smo bili imalo intuitivni imalo
slušali osećaj iz utrobe imalo pametni i mi bismo radili na razvijanju sličnog principa
odvajanja seksualnosti i reprodukcije ali avaj ali avaj)/ redovno uzimanje probiotika
u vidu malih belih pilula kojih je na ilegalnim apotekarskim tržištima još uvijek tu i

tamo bilo, veštačko indukovanje povećanja broja bakterija u našim crevima bio je recept za naše preživljavanje/ shvatili smo napokon šta znači SIMBIOZA, iako ipak nismo, iako smo navikli da govorimo *moje* bakterije, *moja* upotreba probiotika, *moja* improvizovana apoteka u kojoj sam probiotike našla, *moja* kod kuće od mojih vaginalnih bakterija uzgojena jogurtna bakterijska kultura, jer nam očito radosti prisile moći i dinamike posedovanja ni danas i ovde nakon toliko decenija minuta ili vekova i dalje nisu strane, uz sve sociološke biološke prirodne i društvene katastrofe koje su nas zadesile (mada možda smo i mi imali udela u tom *zadesu* ili *udesu*)

mršavi i izglednili sa svim izraženim kostima s luksacijama i subluskacijama svih zglobova i brojnim frakturama koje puštamo da tako nemilice landraju ili same od sebe ako ima sreće zarastaju (naš jedini izgleda za spas bio je u neprestanom kretanju, a ako je ono bilo usporeno ili onemogućeno nekim fiktivnim propisanim brojem dana mirovanje zbog kakve trostruke frakture patele ili lakta ili neke kosti orofacijalne regije, onda je značilo da mi to mirovanje, ako imamo i zrno zdravog razuma, ne možemo ispoštovati jer će nas ono i usmrtiti drugim uzrokom smrti koji je bio vezan uz našu vladu uz našu vojsku i policiju a ne uz tu konkretnu frakturu) sa stomacima malo izbačenim ličila su nam naša tela na nešto, na neku sliku, na sliku gladne dece iz afrike, na sliku doktora bez granica/ žene su išle bez po jedne ili obe dojke, muškarcima su ispadali zubi pucali su na pola, najsrećniji su bili oni koji bi zadržali koren i polovicu zuba u vilici, a drugu polovicu bi onda probali da kuvaju na plinu, ali nije išlo/ zube smo gubili na najrazličitije načine samo bi krenuli da se klimaju i za par dana ih više ne bi bilo/ svi smo se osećali bespomoćno ili kao deca ili kao starci, a bili smo u onome što se nekad nazivalo *punom snagom* što se nekad nazivalo *najboljim godinama*

Pasirali smo hranu i blendali je jer nismo drugačije mogli da je unosimo nego uz pomoć cevičica i slamčica, ko je bio dobar delio je s drugim, ali smo izgubili uz zube, jedno po jedno čulo - čulo ukusa

Žene su se skupljale po spa centrima

Žena 1

Aaaa

Žena 2

Aaaaaa

One bi zatvarale oči i svršavale negde u austrijskim alpima/ one bi išle na kurseve za upoznavanje sopstvene anatomije i sopstvenih želja/ čitale su kamasutru, išle na thai masažu, i na masažu s benefitima, plaćale su žigole da im ližu klitorise, ali su klitorisi postajali sve manje i manje osjetljivi/ Plaćale su hirurzima intervencije uvećanja klitoralnih površina koje su se vršile u lokalnoj anesteziji i rezultati su bili više nego razočaravajući/ neko obećanje libida pod tom trnućom senzacijom anestezije možda je i bilo moguće, čim bi anestezija popustila znale smo - iz naših vagina teku sluzi samo zbog bakterija i virusa i naše sirotice naše vulve pokušavaju nekako da se iz toga iskobeljaju pa one luče i luče i luče neku sluz to je neki pogrešan odgovor našeg iznurenog imunološkog sistema, a nikako tečnost koja je našim prababama kako su nam po predanju pripovedali tekla zbog nečega što su zvale seksualnim uzbuđenjem, što nisu mogle da kontrolišu, čija je biološka funkcija bila da olakša nešto što su naše pretkinje nazivale pentracijom/ žene su išle u Peru i jele čudne prahove pod vođenim ritualima i meditacijama, ali seksualni nagon se gubio, ponekad bi se vraćao uz odedenu kombinaciju hormonalnih i biljnih dodataka ljubavnika iznimno veštih prstiju kakvih je i u najbolje doba bilo premalo, ali uglavnom bi trošile baterije u vibratorima bezuspešno/ Gledale su porniće i to porno filmove koje su režirale žene za žene, ni to nije pomoglo/ dok su se bavile seksualnošću izgubile su i čulo ukusa i polu obnevidele su nastavljalda da tumaraju, da lutaju, da se gube uvek znajući da je jedini način da se ne izgube da prestanu da se kreću, a to nisu smele da dopuste

INSTRUKTORKA POBOLJŠANJA ČULA

Sada ću vam pustiti jedan klip čiji sadržaj može da vas šokira. To je beba, dobro ne baš beba ali ljudsko dete od tri godine, dete naših predaka koje u slast jede pastu s rajčicom. Beba se oblizuje, na viljuškicu namotava pastu, kao prava majstorica približava se tanjiru i nema kraja njenoj sreći kada to tako prosto jelo ubaci u svoja usta, kada počnu da joj se luče enzimi iz pljuvačnih žlezda, kada se na njenom jezičiću aktiviraju centri za ljuto kiselo slano i slatko, kada ona iako nema sve zube sitni hranu svojim sekutićima i kada napokon hrana prolazi kroz organe koje mislimo da su naši preci imali i koje bezuspešno pokušavamo da na nama rekonstruišemo poput jednjaka, poput dušnika i želuca koji je kod ove bebe na svom mjestu i nije počeo da luta kao naši želuci koje više niko ne može da uhvati namesti i vrati, pa onda ta pasta i ta rajčica dospevaju u ono što sasvim sigurno znamo da imamo, u naša creva koja nosimo okolo i na kraju u redu kroz anus se to izbacuje, ali o tome nema video zapisa, on bi bio za našu potragu za čulom ukusa irelevantan

Ni za 100 godina, ako ih ikada kolektivno ili individualno preguramo i dočekamo, nećemo znati šta se tačno dešava u želucu, kada progutamo hranu: jer to je čudo.

A nauka ne meri čuda.

Maja Pelević

MEHANIČKI PSI (NE) MOGU DA SE ZARAZE

mi smo tad zaista bili u najboljim godinama obmotani zadovoljstvom sopstvene zatočenosti, nikad nismo više verovali u bolje sutra, koje je prebrzo došlo, čak i za naš ukus, čak i za ukus najvećih sladokusaca budućnosti. nežno si položio ruku na ekran i rekao - sedi, daj šapu, lezi, drž ga -

i to su bile dogovorene komande koje sam svakodnevno ponavljala svom psu, dok sam mu u nedogled bacala plišanu vevericu, od vrata dnevne sobe do vrata toaleta, zamišljajući ga, kako na livadi, na nekoj ogradjenoj livadi bez ijednog drveta, dostojanstveno kolje hordu pravih, ne plišanih, veverica, koje nemaju gde da pobegnu i trče tamo-vamo u potrazi za drvetom koga nema, **jer drveća već odavno nema**, ne znajući gde da se sakriju, ne znajući kako da uteknu mom besnom pomahnitalom psu, koji ih jednu po jednu stiže, hvata ih za čupave repove, lomi im male vratove i ostavlja ih da leže tako nemoćne i preklane da ih obasja svetlo zalazećeg sunca

sunce se naziralo kroz roletne, još jedan dan je prošao u ponavljanju uveliko naučenih pokreta, uveliko naučenih stanja u kojima smo počeli da uživamo, svako u svom prostoru samoće, oh te neizmerno divne samoće - sedi, daj šapu, lezi, drž ga - sprovedim rituale očuvanja ove nove svesti o novom životu koji konačno, oh konačno, možemo nazvati pravim imenom - božanstveno zarobljeništvo. **we are a collection of loners who are always in touch.** nikad nisam imala manji strah od samoće, ni veći poriv da u nekog zarijem zube - sedi, daj šapu, lezi, drž ga - govorio si mi svakodnevno dok smo zajedno odbrojavali minute, sekunde, sate, vežbajući nove korake evolucije, kao radosna deca u pelenama koja nikad neće prohodati

kroz prozor sam posmatrala mehaničkog psa, njegove oštre metalne konture, ravna čelična ledja, zglobove koje je graciozno savijao dok se slobodno kretao kroz park -

pušten s' lanca da vrlo ljubazno, bez povišenog tona, obezbedi pravilno distanciranje ljudi i spreči njihovo razulareno kretanje. Uz pomoć senzora u očima detektuje distancu između pojedinaca i kompjuterski mozak ga u svakom trenutku može uputiti do prestupnika, uz bitnu napomenu da ovaj pas ne ujeta – bila je reklama praćena glasom koji je izdavao, zaista vrlo ljubazno i bez povišenog tona, komande o novim pravilima ponašanja – **please stand at least one meter apart, let's make the world healthy again!** niko se više nije ljubio po parkovima

pravi psi prenose besnilo, mehanički psi ne mogu da se zaraze – rekao si mi dok si prelazio rukom preko mog obraza, preko pikseliziranih kontura mog napetog lica koje je i dalje reagovalo na dodir. slabi smo, neposlušni, podložni bolestima, skupi su nam rezervni delovi, krećemo se neartikulisano, naša svrha je da širimo nemir i sprečavamo progres, moramo biti pametniji.

naredne dane provodila sam u skupljanju svih delova u stanu koji su mogli da posluže za konstruisanje mog novog tela: kvake, česme, šerpe i tiganje, escajg, čekić, štafciger, stonu lampu, ručku od frižidera, magnetu sa putovanja, punjače, rutere, rastavila sam sve električne aparate, bojler, rernu, televizor, mikser, peglu, punjače, kuvalo i blender, povadila sve žice iz svih uređaja, kopala zidove da izvučem instalacije i vešto ih obmotavala oko sebe. mobilni telefon sam zabila u čelo, smatrala sam da mu je tu mesto. onda sam došla do kompjutera, te sprave koja je krasila sve naše noći i pre nego što sam ga razvalila i rasporedila sebi tipke sa tastature duž kičme, **pozvala sam te da ti kažem da sam spremna**

zakoračila sam šerpom na asfalt, dok sam bežičnim zvučnikom njuškala ostatke psećeg izmeta. **dronovi su leteli nebom kao nekad ptice**, al' nisu me detektovali kao ljudsko biće za nadziranje, već kao sebi srodni objekat za nadzor. srećna što sam uspela, ponosno sam se popiškala u travu i nastavila dalje, ulice su bile prazne, sloboda je bila izvesna, al' telo je počelo malo da me žulja

naredni koraci su bili još teži, išla sam četvoronoške u nadi da ću se vremenom naviknuti, al' to se nije događalo i bol je postajao sve jači i jači dok nije u potpunosti obuzeo moje novo mehaničko telo i počeo da podseća na nešto poput patnje, nešto poput **prave neizdržive fizičke patnje**. iz mene su ispadali šrafovi, žice su pucale kao ligamenti, noge su škripale k'o nepodmazane kočnice, dok sam hodala ka tebi, niz ulicu, uz stepenice, do vrata. pokucala sam džezvom za kafu, otvorio si mi ručnim mikserom i -

par sekundi smo se samo gledali

u znak pozdrava diskretno si mahnuo daljinskim upravljačem koji ti je virio iz zadnjice. ja nisam htela da prepoznaš moju slabost pa sam ponosno umarširala unutra vrckajući ekspres loncem. stan je bio opustošen, skoro ništa više nije ostalo u njemu, sve što si mogao iskoristio si, oduvek si bio praktičan, i zaista si izgledao kao neki mehanički minotaur iz back to the future. imala sam snažnu želju da te zagrlim, al' nisam znala kako, pa sam pružila kvaku ka tebi, pomazio si me svežnjem ključeva. krenuli smo da se trljamo elektrodama, grejači su počeli da se se pale i lampice da sijaju. strast je bila tolika da smo mahnito udarali jedno o drugo svim metalnim delovima u nadi da ćemo uspeti da dopremo do mesa, tog starog dobrog mesa, i odjednom, baš u trenutku u kome je kakofonija zvukova koje smo proizvodili postala toliko nepodnošljiva, negde iz dubine, negde iz dubine tvog mehaničkog bića, iz tranzistora koji si progutao čuo se glas : *rekla je sve je u redu, rekla je, zagrli me jače, rekla je nije mi ništa, tek je onda počela da plače* - u tom trenutku niz moj obraz, niz moj čelični obraz protkan elektroinstalacijama potekla je suza, prava ljudska suza koja nije smela da se dogodi - **mehanički psi ne smeju da plaču** - rekao si mi, al' već je bilo kasno, suze su nekonstrolisano nadirale i nastavile da se slivaju niz sve delove moje konstrukcije i izazvale su kratak spoj, zatim pucketanja i varnice koje su počele da lete po prostoru. mahala sam ti ventilatorom da bežiš, ti si samo stajao kao ukopan i pustio da iz tebe svira: *rekla je, nemoj da brineš, rekla je da nije važno, rekla je brzo će proći, samo me zagrli snažno*. krenuo si ka meni, ja sam se odmicala, al' više nisam imala snage da bežim. onda si me zagrlio, čvrsto si me

zagrlio, iako sam se opirala. vatra koja me je već uveliko zahvatila prenela se i na tebe pa smo zajedno počeli da proizvodimo eksploziju. kao užarena kugla izleteli smo na terasu i nastavili da pucamo, da pucamo poput vatrometa, raznoseći u vazduh sve predmete koji su nas sačinjavali. bio je to zaista spektakularan prizor za sve koji su izašli na prozore da gledaju

tela nam nikad nisu pronašli, iako su tada već bilo čija tela retko kad i tražili. tvoj stan su označili kao mesto evidentne pljačke koje su se stalno događale. metalne ostatke našeg pokušaja prilagodjenja novom svetu, koji su padali s neba te noći, dugo nakon toga skupljali su po ulicama

Dimitrije Kokanov

TAMO

(15 minuta distanciranog tela u označenom prostoru)

Beograd, 2020.

Pred vama je pet položaja tela. Ovih pet elemenata treba tretirati kao osnovni vokabular od koga će se konstruisati buduća koreografija onako kako svako od vas to bude želeo. Budite slobodni da napravite svoju kombinaciju pokreta i stvarajte sopstvenu koreografiju tokom izolacije. Ova koreografija je neka vrsta treninga kako da lakše ne sprovedete socijalnu distancu.

A) LEŽANJE

Spuštam telo polako na pod svoje sobe. Celom površinom tela dodirujem podlogu.
Položaj u kome se nalazi moje telo je stabilan.
Merna jedinica prostora u kome se nalazim je moje telo.
Između ulaznih vrata i od njih najudaljenijeg zida je pet dužina mog tela.
Od kade u kupatilu do kreveta u spavaćoj sobi, sa blagim skretanjem u desno – tri moja tela.
Od trpezarijskog stola do fotelje – jedno telo.
Od sudopere do ulaznih vrata – dve i po dužine mog tela.
Moguće je da legnem i da se poput pitona krećem u ovom ograničenom prostoru. Takvo kretanje će sprečiti mogućnost da padnem. Telo koje je celom svojom površinom na podlozi ne može da padne. Ležati je sigurno.

U slučaju pada i povrede, podignite se i bacite se sa terase. Ukoliko nemate terasu, bacite se kroz prozor. U izolaciji je najvažnije da polovičan pad koji izaziva povredu, pretvorite u fatalni pad. To je vaša odgovornost. Ne smete biti teret sistemu koji je u kolapsu. Morate se distancirati!

Socijalna distanca kao preporučena mera zaštite u pandemiji zvuči kao terminološka greška, a zapravo je politička strategija osamljivanja, samoizolacije, nasilnog zaključavanja, ukidanja slobode, prekida odnosa, raskida... Socijalna distanca je mera kontrolisanja propagiranjem nerazumevanja drugih, i pre svega ukidanje društvenih potreba i komunikacije za subjekte kakva su sva živa bića. Ideja samoće se postavlja kao jedini vid opstanka.

Prvi prostor, koji merim, prostor je praznine, to je onaj prostor u kome se ja najčešće nalazim. Svako od nas, je merna jedinica sopstvene praznine. Taj prvi prostor može da se razume na dva načina: kao prostor praznine sopstvenog tela i glave, kao prostor odsustva sadržaja, te kao fizički prostor koji je prazan, koji bi trebalo da bude ispunjen, ali nije. Ova dva aspekta prostora praznine su u interakciji i čine jednu veliku, opštu prazninu. Prostor samoće, koga samoća sama omogućava.
Kada u nas ništa ne ulazi, ni sa čim nismo ispunjeni, kada smo ljuštura, zjapeća telesnost i misaono grotlo, emocije ni u šta ne usmeravamo - sami smo! U nama je praznina koju možemo popuniti, ali nećemo, ne umemo, niko i ništa nas neće jer smo takvi – prazni. Praznina u nama je stečena i ona je zamka jer istovremeno priziva i odbija mogućnost da bude popunjena. Druga praznina prostora oko nas je ogledalo naše unutrašnje praznine, ona je materijalna potvrda u vidu naše fizičke samoće, usamljenosti tela, beznadežnosti, tuge i na kraju razočaranosti. Vi ste sami. Ja sam sam. Mi smo socijalno distancirani.

Ležanjem na podu svoje sobe onemogućavamo pad.
U koliko bih legao na krevet u svojoj sobi... Taj položaj nije bezbedan. Krevet je velik za moj telo. U njega bi moglo da stane još jedno telo da se uz mene pripije. Da se na mene popne. Da sa mene padne. Taj položaj nije bezbedan jer konstantnost nemirnog i plitkog sna dovodi do mogućnosti nesvesnog pomeranja i ponovo, povećanja mogućnosti za pad.

Pad, u ovom kontekstu predstavlja nestabilnost pojedinca koji pretili da obruši sistem. Ni jedno pojedinačno telo ne sme izgubiti distancu od moguće povrede. Jer će u suprotnom biti označeno kao subjekt pobune. Uspravno ili telo u pokretu predstavlja, ne samo otpor gravitaciji, već pre svega otpor usmeren protiv sistema. Distanca od kretanja i uspravnog stajanja je propisana mera tokom pandemije. Vaš položaj tela je mera vaše poslušnosti. Bezbednost tražimo u osećanju samoće. Bezbednost tražimo u mizernosti svog položaja, depresivnog ležanja na podu.

B) KLEČANJE

Na kolena. Na kolena.

Uz položaj sedenja, klečanje je položaj tela mlake pobune, snebivanja i radoznalosti. Takođe, položaj odmora od stajanja, kretanja ili ležanja. Na kolenima je dobar položaj za razvijanje osećanja inferiornosti, osećanja poraženosti, potčinjenosti i pre svega za osveščivanje sopstvene individualnosti na hijerarhijskoj lestvici moći. Na kolenima smo pred sistemom.

Na kolenima smo pred strahom i opasnošću.

Ovaj položaj nam omogućava lagodno pranje poda.

Još uvek dozvoljenu aktivnosti održavanja higijene prostora naše poslušnosti koju demonstriramo bezbednim ležanjem.

Klečanje kao položaj tela ne znači samo poraz već i mogući religiozni predah, ako u nešto verujemo, pored toga što verujemo u pravila socijalnog distanciranja, separacije i izolacije.

U mom slučaju, klečanje je praksa pranja poda i povremenog oslanjanja na pod prilikom dohvatanja predmeta sa poda, stabilnije od čučnja, jer je čučanj pre svega prepoznato kao opasna protestna aktivnost koja dovodi do uganuća, ušinuća i naravno mogućeg pada. Klečanjem smo još uvek stabilni. Pred bogom i državom, sistemom koji pretili da će se obrušiti usled naše moguće neposlušnosti.

Zamislite da molite poslodavca za veću platu, Boga za zdravlje, emotivnog bogalja za ljubav, zlostavljača za milost, robovlasnika za slobodu...

Reč je o položaju koji iznad svega oslikava prostor nesigurnosti.

Prostor nesigurnosti omogućava da se strah uvlači u vaše pore. Uzročno posledično je povezan sa vašom samoćom, odnosno prostorom praznine, odnosno koreografijom socijalnog distanciranja. Šta ako dozvolim da samoća bude prekinuta, šta ako mi šansa bude pružena, šta ako pokažem da u meni postoje sadržaji potrebe i očekivanja, šta ako pokažem da moje telo može da se kreće, šta ako pomislim na mogućnost izražavanja sopstvenih misli i volje... Osveščivanje potencijalnog postojanja izbora i mogućnosti donošenja odluke dovodi do nesigurnosti, a potom i slabosti u našim mišićima koje izaziva strah od prestupa. Kretanjem postanemo subjekt pobune. A iz pozicije na kolenima, pod je dovoljno blizu, ipak zadržavamo mogućnost da prosto ostanemo sagnuti, pognuti, da sistemu metaforički popušimo, da šenimo i da posle pranja poda prosto, u svrhu opšte bezbednosti, legnemo.

Moja primanja su mala. Minimalac. Moje zdravlje je narušeno usled izrabljivanja mog tela, usled moje telesne poslušnosti i nedovoljne nadoknade za trošenje moje snage. Emocije delim samo sa sobom, kao generator praznine, osećaja nedovoljnosti i neadekvatnosti. Svoje izbore kreiram spram većine u koju se utapam, čije misli i pokrete oponašam. O slobodi ne razmišljam, jer se plašim. Sva svoja primanja investiram u poroke kojima se oslobađam od mogućeg pada u psihičku i emocionalnu nestabilnost, tj. napada na sistem.

U izolaciji je najvažnije da polovičan pad koji izaziva povredu, pretvorite u fatalni pad. To je vaša odgovornost. Ne smete biti teret sistemu koji je u kolapsu. To je vaša odgovornost. Morate se distancirati.

C) SEDENJE

Sada se udobno smestite. Sedite. Imate mogućnost da se naslonite. Srodno ležanju, sedenje je jedna vrsta bezbednog položaja, samo za razliku od ležanja iziskuje stalni oprez, odnosno, primorava nas na budnost. Međutim, stanje budnosti je očigledno stanje potencijalne opasnosti. Dok održavate telo aktivnim, kičmu pravom, vaše misli su te koje vas mogu zavesti. Ovaj položaj tela svima je poznat kao položaj koji koristimo u procesima hranjenja. Međutim, hraniti se mislima znači podsticanje svog bića na subverzivnu aktivnost – razmišljanje!

Dok sedim za stolom posle obroka, pogled mi luta kroz prozor koji me odvaja od sveta. Dok sedim, pogledom prelazim prozore stanbenih jedinica preko puta sebe i razmišljam koliko je socijalno distanciranih tela u tim prostorima. Koje su veličine ta tela i koliko je njihovih dužina potrebno da se izmeri prostor samoće u kome se nalaze. Razmišljam koliko je tela koja se mole klečeći ili samo peru podove u sopstvenoj nesigurnosti. Tela koja sede kao i ja okliznuvši se u zamku razmišljanja. Kao što socijalno distanciranje interveniše u društvenu prirodu čoveka, tako i razmišljanje interveniše u prostor kontrole kao polje slobode. Pitam se da li neka od tih tela pobunjeno čuče. Zamišljam kako čuče južnoslovenska tela i zavidim im na toj slobodi, na toj bahatosti.

To je vaša odgovornost. Ne smete biti teret sistemu koji je u kolapsu. To je vaša odgovornost. Morate se distancirati.

Dok sedim pred sobom imam piće koje koristim kao lažni anksiolitik. Ne bih li isključio bol u zubu koji ima karijes. Sistem je u opasnosti, pa je regulativa stomatološkog podsistema takva da se primaju samo hitni slučajevi. Hitni slučaj podrazumeva jak bol. Jak bol može dovesti do gubitka kontrole i samim tim do nesposobnosti da ponizno rasuđujemo, te do moguće neposlušnosti. Stepem bola koji označava hitnost je pristanak pacijenta da mu zub koji bi u normalnim uslovima mogao biti zalečen, sada bude odstranjen. Dakle, da se napravi rupa. Praznina. Distanciranje kao praksa se ne odnosi samo na žive subjekte u društvu, već i na obolele zube u vilici. Svaki pobunjeno zub, onaj

koji boli, mora biti distanciran od ostatka zuba u vilici. Taj proces regulacije dovodi do mog prepuštanja konzumaciji alkohola.

Dok sedim, u bolu sa pobunjenom sedmicom gore desno, razmišljam o svim tim distancama. O mnoštvu tela u svim mogućim prostorima koja predstavljaju sliku kolektivne samoće.

Tada zaključim da postoji neki novi potencijalni prostor, negde TAMO. Ono što nije ovde, što nije moj trenutni ukinuti kontakt. Ono što je izvan mog domašaja. Ono što je daleko, meni nedostupno i o čemu mogu samo da maštam, da ga konstruišem kao potencijalni prostor slobode. Taj prostor TAMO je prostor solidarnosti, prostor brige, ravnopravnosti, prostor deljenja, prostor pripadanja i pre svega komunikacije i razmene.

TAMO je mesto bez socijalne distance.

TAMO je prostor zajedništva.

TAMO je prostor čija suština leži u kontaktu, ne nužno telesnom.

Dok sedeći zamišljam TAMO...

Isključujem strah.

Ovako nestabilan. Ovako slobodan. Okuražen i ohrabren.

Ustajem!

D) STAJANJE

Uspraviti se znači biti spreman za aktivno učešće. Za delovanje. Za pobunu. Jer stajati je najbliže revoluciji. Ustati znači reći NE. Ustati znači protestovati. Jer tek kada stojite vi možete pasti, možete biti oboreni, možete biti srušeni. Tek kada imate stav vi ste u mogućnosti kontakta, u mogućnosti sukoba. Dok stojite, osvestite da ste u niskom startu za hodanje. Dok stojite, osvestite prostor slobode u kome se nalazite.

To je vaša odgovornost! Morate se distancirati!

Stojim. Ispunjavam prostor praznine. Ukidam letargičnost i depresivnu obamrlost.

Stojim. Savladavam prostor nesigurnosti. Noge dobijaju snagu. Noge su moj postament.

Stojim. TAMO postaje prostor u kome želim da budem.

Stojim. Telesno udaljen od drugih tela sa ciljem da sa njima prekinem socijalnu distancu.

Ovo distanciranje zvaćemo telesno, a ne društveno.

Ja sam radnik na minimalcu.

Ja sam radnik u umetnosti.

Ja sam radnik u kulturi.

Ja sam fizički radnik.

Ja sam radnik koji pomaže umetnost.

Ja sam radnik koji izvršava unapred predviđen plan.

Ja sam radnik koji konstruiše prostore.

Ja sam radnik koji omogućava kretanja unutar prostora.

Ja sam nevidljiv u polju umetnosti.

Ja sam nevidljiv za umetnost i one koji je konzumiraju.

Ja sam onaj koji prostor praznine, nesigurnosti i nedostižni prostor pretvara u TAMO.

Kao pozorišni dekorater kamufliram, ili zapravo stvaram prostor slobode, to je prostor igre, prostor života u kome se hoda, u kome su ležanje, klečanje i sedenje prepoznati kao jezik pokreta. Svako naizgled mirovanje je zapravo kretanje u prostoru koji ja postavljam i rasklanjam. U tom prostoru slobode moja samoća, nesigurnost i čežnja ostaju izvan. Ja tu pripadam. U toj nevidljivosti. Slobodan.

Svako mišljenje dok ležimo, sedimo, klečimo ili mirno stojimo je kretanje. Svaki naš pokret u javnom prostoru koji neko drugi opaža je naša koreografija. Svaka naša izgovorena misao i neizgovorena misao koja utiče na naše i/ili drugo telo je socijalna koreografija i moguća pobuna. Stajanjem osvešćujemo i proizvodimo svoju koreografiju protiv pada u kojem smo ležeći zapravo sve vreme bili. Ležanje kao suprotnost stajanju nije odbrana od mogućeg pada, već bivanje u konstantnom padu.

To je vaša odgovornost! Morate se distancirati!

Pristanak na oborenost, na savladanost i na pritisak koji nas drži prikovanim za tlo. Pritisak koji nam onemogućava aktivnost. Pritisak koji nam onemogućava pobunu i obaranje sistema koji nas kontroliše manipulišući svojom slabošću optužujući nas za nemanje odgovornosti prema nama samima.

To je vaša odgovornost! Morate se distancirati!

Stajanjem govorim da želim da oblikujem sistem, a ne da me sistem drži prikovanog za pod.

To je vaša odgovornost! Morate se distancirati!

Stojim u ovom prostoru svog rada koji je onemogućen, blokiran, i socijalnoj distanci podređen. Odlučujem da ga proširim izvan scene. I da dekor koji radim bude socijalna koreografija izvan socijalne distance. Ja sam pozorišni dekorater koji organizuje elemente u izvedbenom prostoru onako kako ih je scenograf planom zadao. Ja sam pozorišni dekorater socijalno distanciran od pozorišta, scenografa, izvođača, publike... Ja vodim računa o pojedinačnim elementima u prostoru iako sam od prostora rada distanciran. Jedino što mi preostaje u strogo kontrolisanim uslovima i osuđenosti na samoću, u proglašenju smrti mog zanimanja je da organizujem prostor TAMO. Stojim pred vama, i ovo što sada radim nije socijalna distanca, ovo je intimno obraćanje i upućivanje na jezik tela, ovo je komunikacija. Naša tela su odvojena distancirana, i socijalna koreografija koju konstruišemo je jezik kojim se sporazumevamo dok osvajamo prostor TAMO. Izvan samoće, nesigurnosti, straha i čežnje.

Sada dok svi stojimo, spremite se za totalni bezobrazluk.

E) HODANJE

Hodajte!

Pitanje vaše aktivnosti i osvajanja prostora slobode, koje u socijalno distanciranoj ležećoj poslušnosti zovemo prostorom TAMO, pitanje je zapravo:

Ko ima privilegiju da se kreće?

Ko ima privilegiju da se kreće?

Ko ima privilegiju da se kreće?

Ko je pokrenut od strane nekog drugog?

Kome je kretanje onemogućeno od strane nekog drugog?

Kako pojedinac, subjekt savremenog društva postaje objekt političkih struja i opresivnog sistema kontrole kažnjavanja i nadziranja?

Hodanjem ispunjavamo prazninu.

Kolektivnim prisustvom i pokretom, tom socijalnom koreografijom ukidamo socijalnu distancu – postajemo zajednica!

TAMO je u nama.

Kretanje je konstantno.

Ukinuti kretanje nije moguće, čak i kada ležimo depresivni u poslušnosti.

Ukinuti kretanje nije moguće, čak i kada ponizno klečimo.

Ukinuti kretanje nije moguće, čak i kada smo savladani strahom.

Ukinuti kretanje nije moguće, čak i kada ćutimo.

Ukinuti kretanje nije moguće!

Kretanje je naša odgovornost!

Svako razmišljanje je naš pokret.

Sloboda je našto što proizvodimo ovom koreografijom.

Stani!

Lezi.

Klekni!

Sedi!

Ustani!

Hodaj!

Sedi!

Ustani!

Klekni!

Hodaj!

Lezi!

Ustani!

Lezi!

Klekni!

Lezi!

Sedi!

Hodaj!

Hodaj!

Olga Dimitrijević

Lounli plenet u deset razglednica

Razglednica 1

Pretoplo letnje sunce miluje sede kose i dva šarena leptira lete pred ambulantom. Ljudi čekaju za razliku od leptirova iznureni i jadni. Onda jedan od njih pojuri leptirove uhvati ih i pojede. Legne na travu da čeka da mu uzmu bris iz grla. Nije jedini, jer još ljudi leži na travi, još više ih sedi, a nema hlada, nema drveća, nema testova i ima malkice nade. Jedna osoba od ovih dvadeset okupljenih će u roku od dve nedelje umreti. Svako se nada da to neće biti baš on.

Razglednica 2

Iz hrvatskog MUP-a potvrdili su da 'Hrvatske šume na traženje Ravnateljstva policije provode određene aktivnosti na području uz granicu'. Hrvatski MUP poznat je po brutalnom odnosu prema izbeglicama koje iz okolnih zemalja pokušavaju ući u zemlju. Najnoviji primjer je seča šume na visovima planine Plješivice i uz nekadašnji aerodrom JNA Željava uz samu granicu s BiH. Radnici, po tvrdnjama vlasti BiH, tokom uklanjanja vegetacije ulaze na njihov teritorij, što Hrvatska demantuje uz tvrdnju da taj način želi bolje kontrolisati ulazak izbeglica iz BiH.

Izvor: portalnovosti.com

Razglednica 3

Prostorija ima zidove u dve boje i ne znamo da li je vikendica ili kafana. Na tranzistoru je neka energična narodna muzika, na stolu polupopijena flaša tonika, pune i prazne čaše vina i sigurno još pića ima tu. Kršni momci u crnim i belim majicama i plastične stolice ruku pod ruku igraju kolo. Čovek pa stolica pa čovek pa stolica pa čovek pa stolica pa čovek i tako uzduž i popreko, dok se ne upute ka otvorenim vratima i dvorištu što ih srećno čeka. Što reče naziv starog jugoslovenskog filma, a i jedan tviter komentator – živeće ovaj narod.

Razglednica 4

Milanka, ljubavi moja, srce moje i dušo!
Sva moja životna inspiracija si ti!
Gledam u ove prelepe magnolije, kupili smo ih zajedno u Italiji.
Svaka ima predivan beli cvet i svaki njen cvet me podseća na tebe!
Sećam se kada si bila devojčica i kada sam tvoje roditelje, oca Milana – carstvo mu nebesko, i mamu Bosu pitao da se zabavljamo. Još tada su oni imali veliko razumevanje i pustili su svoju devojčicu od 15 godina u Peći da se zabavlja sa mnom.

U ono vreme to je bila velika hrabrost. Danas razmišljam i iskreno plašio bih se da uradim tako nešto. Oni su u meni videli čoveka, korektnog momka, poštenog dečka, radnog i vrednog i podržali me. Hvala im na tome!

Ljubavi moja danas je veliki dan!

Danas je 42 godine od kako smo u Ulcinju odlučili da se uzmemo i napravimo veselje.

Razglednica 5

Rešid Sinanović je 15. jula 1995. godine preživeo masovno streljanja u Kozluku na obali Drine. Iako teško ranjen, uspeo je da prepliva Drinu i dođe u Srbiju. Kako su njegove povrede bile isuviše teške da bi bio lečen u lokalnom Domu zdravlja u Banji Koviljači prevežen je u bolnicu u Loznici. U bolnici ga je prepoznala doktorka koja je prijavila policiji u Zvorniku da se Sinanović nalazi u Srbiji. Ubrzo je po Sinanovića u bolnicu došla srpska policija i predala ga policiji u Zvorniku. Sinanović je ubijen u Zvorniku na mostu između BiH i Srbije, a njegovo telo je pronađeno u masovnoj grobnici Čančanski put. Izvor: srebrenica.zoneneodgovornosti.net

Razglednica 6

Približavamo se italijanskom i španskom scenariju molimo vas ostanite kod kuće. Ove namirnice treba da izbegavate dok ste u izolaciji. Bojkot Beer Festa u vreme Bogorodičinog posta. 5G mreža su savremeni lanci koje su nekad nosili afroamerički crnci. Panda u proseku jede dnevno 12h čovek u karantinu jede kao panda zato se zove pandemija. Ne potapajte mačiće i kučiće u asepsol. Lednik u Italiji dobio boju lubenice, i to nije dobro. Ako izađete sva groblja će biti mala da nas prime. Kovid jači od tradicije – otkazan sabor u Guči. Dodatni ispitni rok za zaražene. Stavite maske da se slikamo. Doktor otkrio korona vreba i iz vaše kuće. Nija to montaža to sam ja.

Razglednica 7

Jutros se budim i vidim rupičasti asteroid koji se laganim tempom približava zemlji, pravo na moj prozor i moj krevet. Ne zbunjujem se, vrlo je lepa scena, čak nekako jutarnje umirujuća. Ustajem i kuvam kafu dok asteroid ide ka meni, i razočaram se – kako se približio postao je ono što i jeste; asteroid iz distopije zapravo je glava ventilatora u realnosti. Šteta što nije asteroid, ali barem lepo hladi, pomislim. Gubim razum ali gube ga i svi pa valjda nije toliko strašno.

Razglednica 8

Kafana je puna malo se stoji malo se sedi malo se više nose maske a moja omiljena pevačica Branka peva:

Živ se čovek na sve navikne
pa valjda ću ja
ako bog da ako bog da ...

Dobrodošli drugovi
na našu malu maskaradu,
pozivnice imate najbolje je to u gradu
šampanjac otvorite otkaćimo se do daske
i da se goli skinemo ostaće nam naše maske.

Čekam da se ponovi refren drugi put da joj ukradem mikrofon pa da sa guštom
otpevam i ja.

Razglednica 9

Sa prozora gledam u noć, gluvo doba i puste, ružne ali pristojno osvetljene ulice
predgrađa odnosno Višnjice. Kontejner na uglu okružuje grupa svinja – majka
krmača i sedam prasića. Mama gura njuškom kontejner preko ulice. Pokušava da ga
obori. Prasići se tiskaju slatki kakvi jesu za njom. Na pešačkom prelazu kontejner
pada. Mama i prasići ga okružuju, njuškaju. Zveknu po kontejneru tako da se on diže,
pada i otvara, svinjice nagrnu unutra, što bi rekli mi ljudi – hrana je na stolu. Svinje
su pametne. Postaću svinja.

Razglednica 10

Sedim tako i razmišljam o ovim razglednicama iz lounli planeta, što de kaže - *top
sights, authentic experiences*. Ako su sve ove slike koje smo gledali proteklih dana
sad napisane, da li su one automatski postale fikcija, postale distopijski žanr? Ili je
distopija okidač za posmatranje naše stvarnosti? Opet, čini mi se da su utopija i
distopija pogrešne reči za govor o našoj savremenosti i življenom iskustvu. Svaki put
kad kažem distopija, kao da sam označila naš život bez nas samih, kao da smo akteri
unapred zadatog scenarija, kao da smo pijunčići u svetu diktature, oduzimanja
prava, u kom može da nas svaki čas strefi smrt ili nešto još gore usled ustrojstva
takvog sveta. Osećam se da kad bih rekla da živimo u distopiji, da bih samoj sebi
oduzela mogućnost za političko delovanje.

A opet, ja politički delujem kroz pričanje priča. Pričanje priče je zajedničko iskustvo.
I pričamo ih na različite načine. Ako pričamo mi zamišljamo. Mašta nam se budi,
nekad i divlja. Oscilira, kao klatno, gore dole, između utopije i distopije, između dva
ekstrema naše fikcije u odnosu na koje pozicioniramo sebe u ovim životima koje
vodimo na ovom lounli plenetu.

Ko zna, možda nam se desi i neko čudo. Jer u pričama je moguće svašta.